07/11/2022

Εκκλησία της Κύπρου: Ποια η διαδικασία για την εκλογή νέου Αρχιεπισκόπου

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Η εκδημία του Αρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Β’ το πρωί της Δευτέρας μετά από παρατεταμένη μάχη με τον καρκίνο, αναγκάζει την Κύπρο σε μία ακόμα εκλογική διαδικασία, για ανάδειξη του διαδόχου του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου αυτή τη φορά.

Τι προβλέπει όμως **ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας της Εκκλησίας της Κύπρου** για την ανάδειξη νέου Προκαθημένου; Ποια η διαδικασία μετά τη χηρεία του αρχιεπισκοπικού θρόνου; Ποιοι δικαιούνται να διεκδικήσουν της θέση και ποιοι ψηφίζουν;

Αναλυτικά όσα προβλέπει ο Καταστατικός Χάρτης της Εκκλησίας της Κύπρου:

-Αμέσως μετά τη χηρεία Αρχιεπισκοπικού θρόνου, ο πρώτος κατά την τάξη από τους εν ενεργεία Μητροπολίτες –στην προκειμένη περίπτωση ο Μητροπολίτης Πάφου Γεώργιος- αναλαμβάνει την προσωρινή διοίκηση ως Τοποτηρητής μέχρι την εκλογή και ενθρόνιση του νέου Αρχιεπισκόπου. Ο Τοποτηρητής ασκεί την προσωρινή διοίκηση της Αρχιεπισκοπής μόνο στα συνήθη και απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία της, χωρίς να επιτρέπεται κατά τα λοιπά οποιαδήποτε μεταβολή στο καθεστώς είτε των προσώπων, είτε των πραγμάτων. Η Ιερά Σύνοδος σε περίπτωση αδυναμίας του τοποτηρητή να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του μπορεί να αναθέσει στον επόμενο κατά τη τάξη Μητροπολίτη.

-Σύμφωνα με το άρθρο 21, ο Τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού θρόνου έχει την υποχρέωση να στείλει εντός 10 ημερών από την χηρεία του θρόνου 2 εγκυκλίους μια προς εφημέριους με την οποία εντέλλεται την κατάρτιση, ή αναθεώρηση των εκλογικών καταλόγων εντός 15 ημερών από την έκδοση της εγκυκλίου και μία δεύτερη προς όλο το πλήρωμα της εκκλησίας με την οποία ορίζει την ημέρα για την εκλογή του τριπρόσωπου, εντός 40 ημερών από την χηρεία του θρόνου.

-Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Καταστατικού, εκλόγιμοι για τον Αρχιεπισκοπικό Θρόνο είναι: α) Όλοι οι Αρχιερείς της Εκκλησίας της Κύπρου, και όσοι έχουν τα, κατά το άρθρο 30, προς αρχιερατεία προσόντα. Στο άρθρο 30 προνοείται πως εκλόγιμοι προς αρχιερατεία είναι οι άγαμοι κληρικοί (πρεσβύτεροι ή διάκονοι) που έχουν τα εξής προσόντα: α) Πτυχίο αναγνωρισμένης Ορθόδοξης Θεολογικής Σχολής, β) δεκαετή ευδόκιμη διακονία με την ιδιότητα του κληρικού ή μοναχού, και γ) ηλικία τριανταπέντε ετών συμπληρωμένη.

-Η διαδικασία εκλογής για την ανάδειξη Αρχιεπισκόπου διεξάγεται σε δύο στάδια:

Την κατάρτιση του τριπροσώπου με καθολική ψηφοφορία

Την εκλογή του Αρχιεπισκόπου από την ιερά σύνοδο

-Κατά την ημερομηνία που ορίσθηκε από τον Τοποτηρητή διεξάγονται με καθολική μυστική ψηφοφορία εκλογές για την κατάρτιση του τριπροσώπου. Δικαίωμα ψήφου έχουν όλοι οι ορθόδοξοι χριστιανοί άνω των 18 ετών, όσοι διαμένουν μόνιμα -τουλάχιστον από ένας έτους- στην Κύπρο και είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο ο οποίος εγκρίνεται από την Ιερά Σύνοδο. Ο κάθε ψηφοφόρος δικαιούται να ψηφίσει έναν από τους εκλόγιμους για την κατάρτιση του τριπροσώπου.

-Κάθε ψηφοδέλτιο είναι λευκό και φέρει σφραγίδα της Εφορευτικής Επιτροπής. Ο ψηφοφόρος αναγράφει ιδιοχείρως το όνομα του προς αρχιεπισκοπία εκλογίμου της προτιμήσεώς του.

-Μετά την ολοκλήρωση της καταμέτρησης των ψήφων στα εκλογικά κέντρα τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας αποστέλλονται στον Τοποτηρητή. Κάθε ψηφοφόρος μπορεί να υποβάλει εντός τριών ημερών στην Ιερά Σύνοδο ενστάσεις για την εκλογική διαδικασία. Εντός 5 ημερών από το πέρας της προθεσμίας υποβολής ενστάσεων η Ιερά Σύνοδος συγκαλείται από τον Τοποτηρητή, αποφαίνεται οριστικά για αυτές και προχωρεί στη συνέχεια και επικύρωση των αποτελεσμάτων και στην κατάρτιση του τριπρόσωπου από τα τρία πρόσωπα που πλειονοψήφησαν. Σε περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση κατά τη συνεδρία της Ιεράς Συνόδου. Εντός τριών ημερών από την κατάρτιση του τριπρόσωπου η Ιερά Σύνοδος συγκαλείται από τον Τοποτηρητή για την εκλογή του Αρχιεπισκόπου.

-Πριν από την εκλογή τελείται θεία λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό από τον τελευταίο κατά την τάξη από τους μη περιλαμβανομένους στο τριπρόσωπο εν ενεργεία Μητροπολίτες. Στη συνέχεια η Ιερά Σύνοδος συνέρχεται στο μεγάλο συνοδικό και προβαίνει στην εκλογή με μεγάλη ψηφοφορία.

–Αρχιεπίσκοπος αναδεικνύεται από το τριπρόσωπο εκείνος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της Ιεράς Συνόδου. Εάν αυτή δεν επιτευχθεί η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στην ίδια συνεδρία της Ιεράς Συνόδου μεταξύ των δύο προσώπων που πλειονοψήφησαν και Αρχιεπίσκοπος αναδεικνύεται εκείνος που λαμβάνει τις περισσότερες ψήφους. Στην περίπτωση ισοψηφίας διενεργείται κλήρωση.

-Μετά την εκλογή του Αρχιεπισκόπου τα μέλη της Ιεράς Συνόδου κατέρχονται στον Καθεδρικό Ναό για τέλεση της κανονικής πράξεως.

-Η χειροτονία εάν ο εκλεγμένος δεν είναι αρχιερεύς και η ενθρόνιση γίνονται εντός 15 ημερών από την εκλογή. Η εκλογή του νέου Αρχιεπισκόπου καθώς και η ημερομηνία ενθρονίσεώς του ανακοινώνονται από τον Τοποτηρητή στους προκαθήμενους των ορθόδοξων εκκλησιών.

-Εφόσον κατά τη διαδικασία της εκλογής το Τοποτηρητής παραλείψει να εφαρμόσει τις διατάξεις του καταστατικού χάρτη ή αμελήσει να συγκαλέσει την Ιερά Σύνοδο αυτή συγκαλείται από τον επόμενο κατά την τάξη Μητροπολίτη ο οποίος αναλαμβάνει και την τοποτηρητεία.